

Sygn. akt II W 245/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 czerwca 2018r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu Wydział II Karny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Joanna Urbańska - Czarnasiak

Protokolant: stażysta Daria Włodarska

w obecności oskarżyciela /-/

po rozpoznaniu w dniu 14 czerwca 2018r.

sprawy przeciwko

E. S. zd. K.

córcie S. i M. zd. D.

ur. (...) w O.

obwinionej o to, że:

I. w O. w okresie od 15.04.2017 do 12.10.2017r. powierzył nielegalne wykonanie pracy obywatelce Ukrainy I. M. (1) poprzez zatrudnienie na innych warunkach niż określone w zezwoleniu na pracę

- tj. za wykroczenie z art. 120 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017r. poz. 1065 ze zmianami oraz z 2017r. poz. 1543) w związku z art. 2 ust. 1 pkt 14 oraz art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017r. poz. 1065 ze zmianami oraz z 2017r. poz. 1543)

II. będąc pracodawcą w O. w okresie od 1.07.2017 do 12.10.2017r. nie potwierdził na piśmie zawartej z pracownikiem R. U. umowy o pracę

- tj. za wykroczenie z art. 281 pkt 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974r. – kodeks pracy (Dz. U. z 2016r. poz. 1666 ze zmianami oraz z 2017r. Dz. U. poz. 962) w związku z art. 29 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2016r. poz. 1666 ze zmianami oraz z 2017r. Dz. U. poz. 962)

III. w O. wbrew obowiązkowi nie wypłacił R. M. w okresie od 1.10.2017 do 16.10.2017 wynagrodzenia za pracę za miesiąc wrzesień 2017 w kwocie brutto 1552,46 zł

- tj. za wykroczenie z art. 282 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2016r. poz. 1666 ze zmianami oraz z 2017r. Dz. U. poz. 962) w związku z art. 94 pkt 5 oraz art. 85 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974r. – kodeks pracy (Dz. U. z 2016r. poz. 1666 ze zmianami oraz z 2017r. Dz. U. poz. 962)

1. obwinioną **E. S.** uznaje za winną popełnienia zarzucanych jej czynów z których:

a. pierwszy opisany w pkt I wypełnia dyspozycję art. 120 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przy czym ustala datę jego popełnienia na dzień 15 kwietnia 2017r.,

b. drugi opisany w pkt II wypełnia dyspozycję art. 281 pkt 2 kp, oraz ustala datę jego popełnienia na dzień 1 lipca 2017r. i dodaje zapis „przed dopuszczeniem pracownicy do pracy”,

c. trzeci opisany w pkt III wypełnia dyspozycję art. 282 § 1 pkt 1 kp oraz ustala datę jego popełnienia na dzień 11 października 2017r. oraz dane pracownicy jak R. U.,

i za to na podstawie art. 120 ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w zw. z art. 9 § 2 kpw wymierza jej karę grzywny w kwocie 2 000,00 /dwa tysiące/ złotych,

2. na podstawie art. 119 kpw w zw. z art. 627 kpz zasądza od obwinionej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 200,00 / dwieście 00/100/ złotych tytułem opłaty od wymierzonej kary.

SSR J. C.

Sygn. II W 245/18

UZASADNIENIE

E. S. prowadzi jako współnik działalność gospodarczą pod firmą (...)Z. (...) Sp. jawna z siedzibą w O.. W ramach swojej działalności spółka zatrudniała kilkadziesiąt osób w tym cudzoziemców- obywateli Ukrainy, powierzając im świadczenie usług na podstawie różnych tytułów prawnych polegających m.in. na usłudze sprzątnia w Hotelu (...) w S.. W dniu 14 kwietnia 2017 r. spółka (...)Z S. z siedzibą w O., zawarła z I. M. (1) umowę zlecenia, na mocy której zleceniobiorczyni zobowiązała się do świadczenia usług sprzątnia w Hotelu (...) w S. w okresie od 15 kwietnia 2017r. do 30 czerwca 2017r.. Następnie umową zlecenia z dnia 30 czerwca 2017r. te same strony zawarły kolejną umowę o świadczenie usług sprzątnia w tym samym miejscu w okresie od 01 lipca 2017r. do 31 lipca 2018r.

(dowód: kserokopia umowy zlecenia z dnia 14.04.2017 r.- 19, kserokopia umowy zlecenia z dnia 30 czerwca 2017 r. – k. 20, kserokopia wizy- k. 21)

Przed zawarciem umów zlecenia, E. S. zawnioskowała do Wojewody (...) o wydanie zezwolenia na pracę obywatelce Ukrainy I. M. (1). Wojewoda (...) w dniu 18 stycznia 2017 r. wydał zezwolenie typ A nr (...) zezwalającym na pracę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dla I. M. (2), wskazujące, iż zatrudnienie ma przybrać postać umowy o pracę w Hotelu (...) w S.. Zezwolenie obejmowało okres wykonywania pracy na podstawie tego tytułu od dnia 01 lutego 2017 roku do 31 lipca 2018 roku.

(dowód: wyjaśnienia obwinionej- k. 44-45, zaświadczenie o zamiarze powierzenia wykonywania pracy- k. 35, kserokopia zezwolenia Wojewody (...) z dnia 18.01.2017 r.- k.17-18)

W dniu 12 października 2017 roku oraz w dniu 24 października 2017 roku Państwowa Inspekcja Pracy w P., Oddział w O., przeprowadziła kontrolę wymienionego podmiotu gospodarczego pod kątem kontroli przestrzegania przepisów prawa z uwzględnieniem zatrudniania na podstawie umów cywilnoprawnych. W trakcie kontroli stwierdzono, iż I. M. (1) zatrudniona jest na innych warunkach niż określone w zezwoleniu na pracę. Ponadto kontrola wykazała, iż pośród pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, pracodawca nie potwierdził na piśmie warunków umowy o pracę z R. U. świadczącej pracę w Hotelu (...) w S. od 01 lipca 2017r. oraz nie wypłacił temu pracownikowi wynagrodzenia za pracę za miesiąc wrzesień 2017 roku. Po stwierdzeniu powyższych nieprawidłowości, Państwowa Inspekcja Pracy w P., Oddział w O., wniosła do Sądu Rejonowego w Kaliszu wniosek o ukaranie.

(dowód: protokół kontroli nr rej. (...) -5310-KO50-Pt/17- k. 8-15)

Obwiniona E. S. ma 69 lat. Posiada wykształcenie wyższe, z zawodu jest magistrem inżynierem ogrodnictwa. Jest zamężna, posiada dorosłe dzieci. Posiada majątek w postaci prawa współwłasności domu jednorodzinnego oraz dwóch działek niezabudowanych. Nie leczyła się psychiatrycznie.

(dowód: dane osobopoznawcze- k. 44)

Obwiniona w toku postępowania przygotowawczego nie przyznała się do zarzucanych jej czynów. Na etapie postępowania sądowego również nie przyznała się do zarzucanych jej czynu i złożyła wyjaśnienia. Wyjaśniła, iż wnioskuje do Urzędu Marszałkowskiego w P. o udzielenie zezwolenia na pracę dla I. M. (1), w formie umowy zlecenia, z uwagi na częste wyjazdy obywateli Ukrainy do rodzin, z czym wiązał się brak ciągłości zatrudnienia. Wyjaśniła przy tym, że przekazując umowę swojej księgowej, nie miała świadomości, iż jest ona niezgodna z udzielonym zezwoleniem na pracę. Powyższe wynikało z faktu, iż nie jest ona w stanie kontrolować każdego swojego pracownika. W zakresie zarzucanego jej w punkcie drugim wniosku o ukaranie czynu, E. S. wyjaśniła, że R. U. była zatrudniona w S., gdzie wszystkie decyzje dotyczące zatrudnienia podejmuje manager pan W.. Obwiniona wyjaśniła, iż R. U. nie była od razu zatrudniona, gdyż nie dostarczyła wszystkich koniecznych dokumentów. Ponadto wyjaśniła, że pracownica nie otrzymała wynagrodzenia, ponieważ nie zgłosiła się po nie, jednakże pieniądze zostały później przelane na konto jej partnera.

Sąd dał wiarę wyjaśnieniom obwinionej w zakresie w jaki przyznała, iż w istocie doszło do zaniedbań w stosunku do obowiązków pracodawcy. Jednocześnie Sąd uznał, że dalsze wyjaśnienia E. S. stanowią przyjęta przez nią linię obrony, zmierzającą do uniknięcia odpowiedzialności za zarzucane jej czyny. Twierdzi ona bowiem, że odpowiedzialność za tego typu nieprawidłowości wykazane podczas kontroli ponosi manager hotelu, którego ona jest właścicielem, a duża rotacja pracowników nie pozwala na kontrolę wszystkich jej pracowników. Wyjaśniła, że kwestie związane z zatrudnieniem pracowników powierza innym osobom, które nie wywiązały się ze swoich obowiązków.

Za wiarygodny i przydatny dla rozstrzygnięcia uznać należało zaliczony w poczet materiału dowodowego protokół kontroli Państwowej Inspekcji Pracy w P., Oddział w O., w zakresie jakim ujawnił on nieprawidłowości z art. 120 ustawy o promocji zatrudnienia oraz art. 281 pkt 2 kp oraz art. 282 § 1 kp. Za wiarygodną należało uznać także dokumentację odzwierciedlającą podstawy na jakich zatrudniana była I. M. (1) w szczególności umowy zlecenia zawierane ze spółką (...).Z. S. z siedzibą w O. oraz kserokopie zezwolenia na pracę Wojewody (...). Powyższe ujawnione dokumenty, ich treści nie budziły wątpliwości co do zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy ani nie były kwestionowane.

Sąd zważył, co następuje

Zgodnie z art. 120 pkt 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 1265), kto powierza cudzoziemcowi nielegalne wykonywanie pracy podlega karze grzywny od 1000 zł do 30 000 zł. Przedmiotem ochrony jest prawidłowość i legalność powierzania pracy cudzoziemcom.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, nielegalne wykonywanie pracy przez cudzoziemca oznacza m.in. wykonywanie pracy przez cudzoziemca, który (...) nie posiada zezwolenia na pracę, nie będąc zwolnionym na podstawie przepisów szczególnych z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 22a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, nielegalne wykonywanie pracy przez cudzoziemca oznacza również powierzanie mu wykonywania pracy na innych warunkach lub na innym stanowisku niż określone w odpowiednim zezwoleniu na pracę, z zastrzeżeniem art. 88f ust. 1a-1c lub art. 88s ust. 1 i 2. Powierzanie zatem cudzoziemcowi pracy na innych warunkach niż określone w zezwoleniu na pracę oraz za innym wynagrodzeniem niż określone w posiadanym przez niego zezwoleniu na pracę wypełnia przesłanki nielegalnego powierzania wykonywania pracy cudzoziemcowi i podlega również karze grzywny określonej w art. 120 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Odnośnie czynu zarzucanego obwinionej w punkcie drugim wniosku o ukaranie tj. wykroczenia z art. 281 pkt 2 kp to wskazuje on, że karze grzywny od 1000 zł do 30 000 zł. podlega ten kto, będąc pracodawcą lub działając w jego imieniu nie potwierdza na piśmie zawartej z pracownikiem umowy o pracę przed dopuszczeniem go do pracy. W literaturze

przedmiotu wykroczeń pracowniczych można znaleźć wiele interpretacji pojęcia nie potwierdzenia na piśmie zawartej z pracownikiem umowy o pracę przed dopuszczeniem go do pracy i oznacza to między innymi ustalanie przez inspektorów pracy nielegalnego zatrudnienia pracowników w każdym przypadku, gdy w razie kontroli okaże się, iż praca w ramach stosunku pracy jest wykonywana przez osoby, z którymi uprzednio nie zawarto pisemnych umów o pracę, ani którym nie wydano pisemnego potwierdzenia co do stron umowy, rodzaju umowy oraz jej warunków. Reasumując, pracownik nie może rozpocząć pracy wykonywania pracy bez umowy o pracę lub w przypadku zawarcia takiej umowy w innej formie niż pisemna, bez potwierdzenia warunków i rodzaju umowy do czego obowiązuje treść art. 29 § 2 i art. 229 § 1 pkt 1 Kodeksu Pracy.

Odnosnie czynów zarzucanych obwinionej w punkcie trzecim wniosku o ukaranie tj. wykroczenia określonego w art. 282 § 1 pkt 1 Kodeksu pracy to przepis ten wskazuje, że dopuszcza się go ten kto, wbrew obowiązkowi nie wypłaca w ustalonym terminie wynagrodzenia za pracę lub innego świadczenia przysługującego pracownikowi albo uprawnionemu do tego świadczenia członkowi rodziny pracownika, wysokość tego wynagrodzenia lub świadczenia bezpodstawnie obniża albo dokonuje bezpodstawnych potrąceń. Penalizowanych zachowań dopuszcza się osoba, na której ciąży obowiązek realizacji określonych uprawnień pracowniczych, a więc może to być pracodawca, a także osoba działająca w imieniu pracodawcy, nawet jeśli inna osoba, w tym inny pracownik, nie dopełniła określonego obowiązku. Brak wypłaty wynagrodzenia za pracę stanowi ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracodawcy względem pracownika. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10 maja 2012 roku w sprawie o sygn. akt II PK 220/11 wskazał, że „pracodawca, który nie wypłaca pracownikowi w terminie całego należnego wynagrodzenia, narusza swój podstawowy obowiązek z winy umyślnej, nawet jeśli niepozyskanie środków finansowych na ten cel było przezeń niezawinione, a nieterminowe realizowanie obowiązku dotyczy części wynagrodzenia za pracę.” W ww. orzeczeniu wskazano również, iż „nie jest zatem istotne, czy pracodawcy można zarzucić umyślność lub rażące niedbalstwo w naruszeniu podstawowego obowiązku wobec pracownika. Naruszeniu podstawowych obowiązków pracodawcy można przypisać znamię ciężkości, nawet jeśli nie działał on w złej wierze, ani nie zachowywał się rażąco niedbale.” Pracodawca, który nie wypłaca pracownikowi w terminie całego należnego wynagrodzenia, narusza swój podstawowy obowiązek z winy umyślnej, nawet jeśli niepozyskanie środków finansowych na ten cel było przezeń niezawinione (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2008 roku, w sprawie o sygn. akt III UK 57/08).

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy będący przedmiotem oceny i analizy Sądu pozwolił na przypisanie obwinionej czynu z art. 120 pkt 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 1265) oraz art. 281 pkt 2 kp w zw. z art. 29 § 2 kp i art. 282 § 1 pkt 1 kp w zw. z art. 94 pkt 5 kp. Obwiniona jest osobą dorosłą, poczytalną, posiadającą wieloletnie doświadczenie życiowe i zawodowe, w związku z czym powinna doskonale znać procedury i przepisy dotyczące pracowników nad którymi sprawuje nadzór.

Istotnym w niniejszej sprawie jest przytoczenie istoty kontroli, która sprowadza się przede wszystkim do zarejestrowania stanu faktycznego dotyczącego przedmiotu kontroli oraz porównania go ze stanem wyznaczonym przez prawo i planów oraz organizacji przyjętych dla podmiotu kontrolowanego. Funkcją kontroli jest także ocena tego, co wynika z owego porównania, oraz wyciąganie na tej podstawie wniosków co do dalszego funkcjonowania badanego lub kontrolowanego zjawiska. Kontrola więc dostarcza materiału, na podstawie którego możliwe jest zapobieżenie powstawaniu niekorzystnych zjawisk, jak również zweryfikowanie nieprawidłowych zachowań kontrolowanych podmiotów. Taką nieodzowną funkcję stanowiła w niniejszej sprawie kontrola Państwowej Inspekcji Pracy w P., stwierdzona protokołem z dnia 24 października 2017 r.

Sąd uznał zatem obwinioną za winną popełnienia zarzucanych jej czynów przyjmując, iż pierwszy opisany w pkt I wniosku o ukaranie wypełnia dyspozycję art. 120 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przy czym datę jego popełnienia ustala na dzień 15 kwietnia 2017 roku, tj. datę rozpoczęcia wykonywania usług przez I. M. (1) na mocy umowy zlecenia z dnia 14 kwietnia 2017 r. Sąd uznał za winną obwinioną w pkt II wniosku o ukaranie przyjmując, iż wypełnia on dyspozycję art. 281 pkt 2 kp oraz ustalił datę jego popełnienia na dzień 1 lipca 2017r. i dodał zapis przed dopuszczeniem pracownicy do pracy. Obwiniona została uznana winną także

opisanego w pkt III czynu wypełniającego dyspozycję art. 282 § 1 kp oraz ustalił datę jego popełnienia na dzień 11 października 2017r., a dane pracownicy jako błędnie oznaczone na (...).

Sąd przyjmując, że obwiniona jest winna zarzucanych jej czynów, wymierzył jej karę 2 000 złotych grzywny. Orzeczona wobec obwinionej kara grzywny zdaniem Sądu jest odpowiednia do stopnia społecznej szkodliwości czynu obwinionej i stopnia jej zawinienia, a nadto stanowić będzie dolegliwość o charakterze represyjno - wychowawczym, zapobiegającym w przyszłości ponownemu łamaniu przez obwinioną porządku prawnego. Sąd jest zdania, iż poprzez orzeczenie względem obwinionej kary grzywny, zrealizowane zostaną tak cele prewencji indywidualnej, która ma na celu przede wszystkim powstrzymanie sprawcy od tego typu zachowań w przyszłości, jak i prewencji generalnej, której zadaniem jest kształtowanie świadomości prawnej społeczeństwa i utwierdzanie jego prawidłowych postaw wobec prawa.

Dodać należy, iż w sytuacji, gdy sankcja karna za powołane wyżej wykroczenia wynosi od 1.000 zł do 30.000 zł grzywny, kara 2.000 zł grzywny nie jest karą surową. Należy też pamiętać, że wymierzanie kary jeszcze łagodniejszej byłoby nieadekwatne do stopnia naruszenia jakiego dopuścił się obwiniona.

Na podstawie art. 119 kpw, art. 627 kpk Sąd zasądził od obwinionej E. S. na rzecz Skarbu Państwa opłatę w wysokości 200 złotych, ustaloną na podstawie art. 3 ust. 1 w zw. z art. 21 pkt 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity Dz. U. z 1983 r., nr 49, poz. 223 ze zm.).

SSR J. C.